

Cíklo 9.

1. měrza.

Pomhaj Bóh!

Četnik 13.

1903.

Syli spěval,
Bilnje dželal,
Stronja cze
Sswójbný statok,
A twoj swjatok
Gradny je.

Sa stav sprózny
Napoj mózny
Lubosz ma;
Bóh pak swérny
Psches spať merny
Czerstwośc da.

Rjeh ty spěvasch,
Sswérne dželach
Wschédone dny;
Džení pak swjath,
Duschi dath,
Wotpoczí th.

S njebjieß mana
Rjeh czi khmana
Žiwnoscz je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wolschew cze!

F.

Serbiske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Ssmolerjez knihiczschezerni w Budyschinje a je tam sa schtwórlétnu pshedplatnu 40 np. dostacéz.

Njedžela Invocavit.

Mat. 26, 19.—25.

„Sawérne, ja praju wam, jedyn wot waſ
m je pscheradži.“

S dženbniſcheho swjateho scženja šo nam Jezuſowa
lubosz jaſnje napichecžiwo blijscheži. W ſaczuwanju
ſwojeje bliſkeje ſmjercze bě wón ſwojim wucžomnikam
vorucžil, ſo býchu jutrowne jehnjo pſchitowali. Dželen-
ſka hoſčina dyrbjesche wono tón ſróz byz, ſ doben pak
tež ſawdawſ ſa to, ſo chze wón kóždy čaſ pola ſwojich
woſtacéz; poſlenje jutrowne jehnjo ſtareho ſalonja, ſ kotre-
hož wukhadžesche ſwétlo nowého ſlubo, na kotrež bě
profeta Jeremias ſ tymi ſłowami poſasowal: „Ja chzu
jim jich ſloſcz wodacéz a nochzu dale na jich hréchi ſpomi-
nacéz“ (Jer. 31, 31.—34). So by tónle nowy ſlub mjes
Bohom a czlowjetami mózny ſcžinił, chze luby Sbóžnik
ſwoje živjenje do ſmjercze dacéz, a wón wé, ſo jim ſ tym
lubosz wopokaſuje, kotař ſwojeho runjecza nima; ale
pſchi tym tola tež lubosz, wot ſwojich wucžomnikow
ſhonjemu, ſebi mało njewozi, ně, cžim bōle hidženje ſwéta
pſchecžiwo njemu roſče, cžim ſpodobniſche je jemu towar-
ſtwo tých, kotrež wutroba w luboszí ſa njeho klapa.
Kak džakowny wón ſwojim wucžomnikam ſa jich pſchi-
wiſliwoſcz bě, to poſasuja nam ſłowa, ſ kotrežiž wón
po ſcženju ſwjateho Lukascha ſwjatočnu hoſčinu wotéwri:
„Ja ſzym ſ wutrobu ſebi žadał, ſo bých jutrowne jehnjo
ſ wami pojedł, prjedy džzli czerpju“ (Luk. 22, 15).

Ale tak jaſnje hacž ſo nam tudy Jezuſowa lubosz

napschecžiwo ſwéczi, cžemnoſcz tola njeſakomdža, jemu tež
tule ſwjatočnu hodžinu luboszé ſcžmowicéz. W běhu
hoſčinu wón nahle rjekny: „Sawérne, ja praju wam,
jedyn wot waſ mje pscheradži!“ Pſchetož hlej, mjes tymi
dwanačzimi, kotsiž ſ nim ſa blidom ſedžachu, bě tež pſche-
radník Judasch Iicharioth, kiz chžysche najčorniſchi ſkut
wobeńcz, wo kotreñ ſtawisny wjedža. Wón bě ſatan,
pſchewobroczeny do jandžela ſwétla, wobeleny row połny
njecžistoſcze a morwych koſci, ludak a jebak w podobje
pſchecžela a wucžomnika. O kaf dyrbjesche to Sbóžnika
njeſuprajuje ſrudžiež, kajfa boſoſz ſe ſłowom „jedyn wot
waſ mje pscheradži“ jeho wutrobu pſcheklócz! Nicžo bōle
njetyschi, hacž hdyž ſo ſkutki luboszé ſ hidženjom a ſe
ſloſczu placža. Horze ſylly moħł plakacž, hdyž wěcznu
lubosz ſkoržicž ſtyschiſch: „Jedyn wot waſ mje pscheradži!
Kiz mój khleb je, tepe mje ſ nohomaj. Veda tutemu
czlowjetej! Lepje by jemu bylo, ſo by ſo niħdy nje-
narodžil.“ Hdyž pak Sbóžnik takle ſkorži, dha je tež to
ſažo dopokaſ jeho luboszé. Wón derje wjedžiſche, kaf
jara ſ tym ſwojich wucžomnikow wurudža; ale wón
chžysche radſcho wſchěch naſtróziež, hacž temu jenemu
poſleni naſab ſ pokucze wſacž. Tola tež tónle poſleni
poſpht bě podarmo. Judasch drje ſo poſtróži, jako
widžesche, ſo je dopóſnaty; ale wón ſo rucze ſažo ſhraba,
poduſy hloſ ſwojego ſwědomnja, kotrež ſo hiſhcze raſ
hibasche, a běſche ſamo tał khrobky, ſo ſo na ſdacze
ſrudny kaž czi druſy ſudarſzy woprascha: „Szym ja,
rabbi?“ Haj, tu bě wſcho ſhubjene; cžorne mroki ſo
w jeho duschi roſſchérichu. Tež jaſne ſwétlo Jezuſo-

weje luboſcze njesamó tule czemnoſcz wjazh roſehnac̄ — dokelž Judasch nochzyſche. Wón bě na węczne ſhubjeny; poſlednia ſchliczka bójskeho ſwetla bęſche w nim haſla, duž ſa njeho žana druha měſtnoſcz ſbytkna njewoſta, hac̄ tamna nojhlubſcha czemnoſcz, hdzež je wucze a ſubow kſchipjenje. O fajka bě to boſoſz ſa Jeſuſowu ſredniſku luboſcz, kotryž nochze, ſo by ſchtó ſhubjeny ſchoł! Mjes thmi millionami, kotſiž jemu pſchiſluſcheju, žadyn njeje, bjes kotrehož chzył wón bycz, a jowle mjes thmi dwanac̄imi, najprjedy wuſwolenymi, jedyn do węcznego ſkaſenja dže! —

Luby ežitarjo! To je khutuj teſſt, kiž chze tež naſ ſ hlubokej khutnoſci wubudzowac̄. Kaž eži wuczomniſy pſchi ſbóznikowym ſlowie: „jedyn wot waſ mje pſcheradzi”, ſo njeprashachu, na kotreho ſ nich ſo wono méri, ale ſ tym ſtyſkym praſchenjom: „Anjeze, ſym ja?” na ſwoju ſamſnu wutrobu dyrichu, tak ſo tež my ſ tym njeſpoſojmy, ſo ſebi wulkoſcz Judaschoweho hręcha pſched woci ſtajamy, ale praſhejmy ſo radſcho, tak my po prawym ſ Jeſuſej ſtejimy. Tež my džě ſym jeho wuczomniſy, ſ ſkledzenju ſa nim wot njeho powołani, kotrychž daru chze wón we ſwojej ſlužbje trjebac̄ a ſa kotrychž je hiſom tak wjele czinił. Alle ſym dha ſo my tež pſches njeho wobnowic̄ a czahnyež dali? Ssym hotowi, je-li trébne, Jeſuſa dla wſchitko woprowac̄ a, woſhlaſajo wot khwalby ſweta, jeno ſa tym honic̄, ſo bychmy ſo jemu ſpodobali? Njejßmy ženje někajkeho ſemſkeho dobytka dla pſcheradniſy byli na Anjeſowej ſwiatej węzy? Njeprſchinjuje nam tamna poſojeźnoſcz a njeſprawnoſcz, kotrejež dla Judasch tak hubjeny kónz wſa? Je nam woſebje to naležazy nadawki, ſo wot wſchego wuſwobodzec̄, ſchtóž je naſhemu Bohu a ſbóznikej njeſpodobne? Kóžde ſhreſchenje je pſcherada Jeſuſa. Ženiczki hręch, kotryž w ſebi helczimy a wot kotrehož ſo dželic̄ nochzemym, móže naſ teho dla wo naſchu zyku ſbóznosc̄ pſchinjesc̄. Duž njebiſtym to na lózke! Tón Anjeſ wſchak ma hiſhcze ſczerpliwoſcz ſ nami: wón wſchě naſche hręchi ſnaje, tež tajke, wo kotrychž druſy ničo njeſwiedza, a kotrež bychu naſ, bychu-li na ſjawnoſcz pſchiſhle, pſched ludzimi do haniby pſchinjeſle; ale wón je težame hac̄ dotal hiſhcze hnadije wodžewał — dajmy ſo teho dla pſches jeho dobrociwoſcz ſ poſucze wodžiež, ſo njebychmy temu ſamemu „běda” ſpanhli, kotrež naſch ſbóznik nad Judaschom wuſjekuy.

Dokelž ſym wſchitzh ſ hręchom wobčeženi, dha njemóže žadyn wot naſ prajic̄, ſo njeje Jeſuſa hiſhcze ženje pſcheradzik. Džakujmy ſo teho dla ſa jeho ſmilnoſcz a hnadi, ſo wón tajkej pſcheradze hnadiom ſmjerſci a ſkaſenju ſkledowac̄ njeſdawa, ſo njeje pſchiſhol ſudziež, ale ſbóznich czinic̄, a ſo wón pſched nami ſteji, niž ſe ſłowom ſaſluženeho khostanja, ale jeno ſ tej tycſnej ſkóržbu: „Jedyn wot waſ mje pſcheradzi!” Š džiwanjom na ſwoju hręchnoſcz ſdychujmy ſ złonikom w evangeliu: „Božo, budž mi hręchnikej hnady!” a modlmy ſo ſ kralowſkim ſpěwarjom Davitom: „Schtó ſrosymi, tak husto wón bludzi? Anjeze, wuejic̄ mje wot potajnych bludow!” Hdzež paſ Bože ſlowo někajfizkuli hręch khosta, dha njemyſlm ženje na druhich, ale hladajmy do ſwojeje ſamſneje wutroby a praſhejmy ſo pſchezo jeno: „Anjeze, ſym ja?” —

K. A. Fiedler.

Njedželu rano.

(Spitta.)

Pſalm 118, 24.

Dženſ ſ wjeſ'lej dufchu wozucžu,
Džen ſohnowanja je wſchaf tu;
Kaſ jaſny ſynt da ſkyſhec̄ ſo:
„Pój dženſ do doma Božeho!”

Na dnju, hdzež ſ wſchém Anjeſ ſečec̄ ma,
Njech ežicha je ſ njom' wutroba;
Wón we tebi dženſ dželac̄ chze,
Duž dha njech twój ſlutk wotpočnje.

Dženſ Anjeſ ma wotanknjeny dom,
Tu hluđnych ſyči ſe ſlowom,
Se ſlowom węcznog' ſiwenja.
Schtóž wot toh' je, ſmjerſ ſjenam'fa.

Dženſ dobry ſyjeř wukhadža
A dobre ſymjo roſhywa,
Kaž w dobrej roli wutroby
Wſchaf kraſne plody pſchinjeſh.

Dženſ wſchitko ſwerny paſthré ſam
Da ſwojim wozam, jehnjatam,
Na młođne luki ſelene
A ſ czerſtwej wodže wjedże je.

Dženſ duſche ſeſkar najlepſchi,
Kiž wſchitki ſchfodu ſahoſi.
Eži połnu pomož ſkieſuje
Sa wſchitke ranu, boſoſze.

Džen ſohnowanja pſches měru
Je dženſ, duž wjeſ'le wozucžu;
Mi luby ſynt da ſkyſhec̄ ſo:
„Pój dženſ do doma Božeho!”

Jurij Bróſka.

Ty dyrbisich ſwiaty džen ſwječic̄.

Wjeſna ſtawisna.

Běſche njedželu do Božeho ſtpečza a kraſny džen. Mětež Jurij bě ſo ežiſtu koſchlu wobleſl a njedželske rubjeſhko wokoło ſchije ſwajaſl, ſ temu paſ maſany pjeſl na ſo ſežahnýl, pſchetož wón chzyſche hiſhcze dženſa ſwoje běrný wobkopowac̄. Jurij bě woſebny hospodař, kiž ſo ſa ſwój dom, ſa žonu a džec̄ ſe wſchej prózu ſtarasche; to dyrbiesche jemu ſkóždy wostajic̄. Wſchednje khodžesche na dželo; ſwoju thdženſlu mſdu pſchinjeſh ſkóždy kręz njeprſhikrotſchemu domoj, ničo wot njeje w korezmje njewoſta a njebu tež hewak ničo w palenzu abo w pimje pſcheczinjene. Běſche ſo zylički thdžen ſa zuſhých ludzi čwiſlował, džesche njedželu potom hiſhcze ſwoje ſamſne male polo wobdzelač. So by ſyw pſchezo w prawym čaſku do ſemje pſchiſhol a njerjad ežim ſkerſho wotſtronjeny był, na to wón ſwérn džeržesche a budžiſche ſ dozpicžu teho drje ſamu nōz to wažil. Teſho žona bě runje tak dželawa. Džen wote dnja khodžesche na dželo; domach jenož wosta, hdz̄ bě w njedželach; lědy paſ bě džec̄ ſe někotre njedžele abo měžazh ſtar, dyrbjachu jo hižo ſtarſche pěſtonic̄. Mětož dwaj — rěkaſche wo wſy — ſo ſwérn ſa ſwój dom starataj; bychu-li ſo wſchizy tak ſtarali, njeby wjele proſherſtwa wo wſy bylo. Haj — prajachu tehdy druſy — to je wſchó prawje derje, ale wón je tola pſchejara na ſaſluženje, a to niž jeno w thdženju, nē, tež tu lubu njedželu. Ke mychi pſchiſdze lědy na róczne čaſky a hdz̄ wob ſlato ras ſ Božemu bliđu džetaj abo hdz̄ ſo jeho žona poſhnowac̄ da. Džec̄ ſotroſtu jako luby ſkót; žona ſo wo nje wjele njeprashā; njemýte a nječežane ſ roſtorhanej draſtu wokoło běhaja. Do ſchule porědko pſchiſdu; hladaju radſcho domach lóſhſtwa, wobelhaju potom ſtarſcheju, a taj ſo lědy ſa tym wopraſhaj; pſchetož hdz̄ zylički džen domach njebeschtaſ, namakataj potom w ſwojim domje tež hiſhcze týſchto džela, tak ſo ani čaſza ani lóſchta nimataj, ſo prafhecz: ſchtó ſy ty činił, a ſchtó ſy ty dženſa naukuňl? Wjele bóle ſydaļu puki, hdz̄ widžitaj, ſo je woſno roſbite, abo ſo ſu w ſahrodze rjadtſ ſateptane. — To je

wschelko jeno hórká nusa, prajachu přeni sažo. Pjecz džeczi chzedza jescz, a hdvž starschej njedželataj, dha tež nicžo nimataj; a s češčanom, myčzom a plokanjom so tehdj wjele čaža pschecžinicž nježmje, tež s do schule a ke mſchi khodženjom wscho tak hladžy njeñdže, kaž po prawym dyrbjal. Ale schto dyrbja khudži ludžo čzinicž? Nusa wschał so wschelko husa. Mětoz dwaj staj prawdočzivaj doſez: taj býchtaj hižo ke mſchi khodžilaj, jeno mohlaſ.

Mětoz staj prawdočzivaj doſez! tak ſebi Mětoz ſamaj myſleschtaj. Mój býchmoj rady ke mſchi khodžilaj, jeno mohlaſ. Tola ſwoje ſwědomje s tym njeſmerowaschtaj; hdvž so ſwonjeſche, běſche jímaj, jako býchu ſwoný woſale: „Pój pój, pój pój!“ Dženža nimamoj khwile, ale pschichodnu njedželu pschinidžemoj, prajeschtaj tehdj. Tak ſta ſo to wot njedžele k njedželi, hacž bě jímaj ſkónečnje dželo a njemér psches hlowu ſrostl a wonaj ſamo to: „Pój pój!“ wjazy nježlyſcheschtaj.

Jako chyzsche Žurij dženža na lubej njedželi ſažo motyku ſhrabnycž a jeho žona Herta, kaž pschezo, pschi plokanju ſtejeſche, ſtupi Mužez Jan, Herczinh bratr, do jſtvy. „Nó, tón budžiſche mohl tež džekacž mjenſchinow poſdžiſho pschinicž“, ſabórhota Žurij, fotremuž bě Jan pschi tajſich ſkladnoſčach prawy cžerň we woku. Mužez Jan bě Mětoz najblížſhi ſuſhod, mjeſeſche tež tak mału khěžku a runje telko dolha na njej jako Mětoz. Něſhto role bě ſebi pschinajal, runjež pjenjeſy k temu lědy w hromadu ſehna; tola bjes ſamžiných běrnov njeſožesche woſtacž. Pjecz džeczi chyzhcu býčz nařežene, a Hana, Janowa mandželska, ſo njemalo džiwaſche, ſo džecžom lepije ſblodžesche, hacž jej ſamej. Jan, mudriſhi džili wona, jej wukladowaſche, tak dyrbja džeczi tež na roſczenje ſobu jescz, mjes tym ſo je wona tola nětko dorozězena. Hana tu wěz ſapſhija a njeſtarasche ſo dale; wona bě cžicheho waschnia, a ſchtož ſama njeměſche, běſche wot Žana na wulkla, pschetož tón bě ſtajnje w dobrym troſhče, a ludžo, fotrymž to prawje njebě, mjeſowachu jeho teho dla „bjesstaroſčiz kmótra.“ Bjesstaroſčiz kmótr pak cžinjeſche, kaž by to nježlyſchal; žortniwje ſo poſmja a myſlesche: Pschezo wuſmehujiče mje, k běženju njepomha pschejara ſpěchim býčz, wschał mžem ſohladač, ſchto ma prawo. Mětoz dwaj pak ſo najeſtavy nad tym hněwaſchtaj. „Hana lědy poſoju tak husto na pola pschinidže“, prajesche Herta, „njedželu ani ſ ruku njehibnje, a tola ſu tam lobrka wschitzh žiwi jako prhnzojo, mjes tym ſo ſo my džen wote dnja dracžujemh, jeno někaſ ſ cžecžu psches ſwět pschinicž.“ So Jan kždu njedželu rano pschihadžesche, a jedyn ras kaž druh prajesche: „Bóh daj wamaj žohnowanu njedželu!“ a potom roſtrocžený pódla ſtejeſche ſ mjeſwočom, fotrež ſo wschelko wukladowacž hodžesche, pschihadžowaz, tak Mětoz ſo dracžowaschtaj: to bě cžerň we woku. Žurij ſo husto njemalo nad tym hněwaſche, a njebudžiſche tak wulki khumſcht byl, ſ Žanom ſo ſwadžicž, wěſče by ſo to hižo dawno ſtało. „Hejſoſi jeho ſobotu ſ durjemi won cžižnemh, dha namaj njedželu rano tola ſažo ſwoje „Bóh žohnui njedželu“ pschiwola, prajesche Žurij mjeraz. Žan pak mjeſeſche ſa wuſhomaj; won derje wježesche, ſchto chyzsche: K běženju njepomha pschejara ſpěchim býčz, próza ſo nježmje lutowacž, a ſejerpnoscž tež wjele dokonja. Ša hroſne mjeswoča nimam žanej wocži, ſa ſle ſkowa žanej wuſchi, a ſda ſo, ſo mohl puſt ſydač, ſtupju w prawym čažu na bot.

Jako dženža nuts ſtupi, pschejeſche, kaž pschezo, ſwoju žohnowanu njedželu. Mětoz mandželskaj ſo jemu, kaž hewaf, džakowaschtaj poł mjerazaj a poł ſahańbenaj, a Herta pschestrje ſe wschem ſhwatkom ſchörzuch na hromadu talerjow, kž ſe ſbytkami wežera-wježorniſcheje poliwki w róžku ſtejeſche. „Tam tola hubjeň ſho leži“ — prajesche Žan měrnje a połozí ſchörzuch ſažo na ſtolz. „Sso dracžowacž wot ranja hacž do wježora“, ſdychowasche Herta, „jedyn mohl ſo wopravdze hańbowacž, kažkež tu hiſcheze wſchitko leži!“ Haj, to ja tež měnju!“ prajesche Žan ſ hložom, fotryž ſpóſnacž njeda, hacž won to dracžowanje abo to hańbowanje mjeſeſche. „Pój ras jow, Khrystka!“ wobrocži ſo k dwělētnej holežž, wěſch tež, ſo je dženž njedžela? Dyrbischi ſo tola kuf ſychna ſčinicž, dyrbischi bloto ſ mjeswoča ſmyčz, ſo ſtej twojej cžerwnej ſiežž widžecž. Pohladaj ras na lubeho Boha rjane njebjeſa, a th tu ſtejſich jako prožatko.“

Khrystka mało wo tym roſemjeſche; ſe ſpodžiwanjom poſlada na njebjo, běžesche pak tola k njedženž, popluſkota ſe ſwojimaj toſtymaj a cžerwnejmaj rucžkomaj we wodze a pomara ſebi w mjeswoču. Wuj ju na to wutrie, ſhlaſkowa jej wložy a ju poſhwali. Wonaj ſo wježesche, hdvž tež wo tym wjele njeroſemjeſche. Starschi bratr a ſotra pak to cžim lepije roſemjeſchtaj.

Marja, dwanačzéltna džowka hladžesche ſebi ſaſhmatane pletwy ſady wuſhow a Bjarnat, hiſcheze we wschednijazej jaž, ſhowa ſo do nuhla. „Mohl dawno wumyta a roſczeſana býčz, ty lénja holza!“ ſwarjeſche macž, „ſchto tam ſtejſich a ſeženu wotſhodrujſich?“ „Haj, Mařka“, prajesche Žan, „hdvž twoja wboha macž thwile nima, cze k ródnosczi pohanjecz, dyrbischi ſo ſama prózowacž. Hnydom rano ſahe dyrbischi ſo myčz, a bratrow a ſotry tež, jene džecžo po druhim. Mžeſch tež Bjarnata njedželſki pjeſl woblez. Wono ſo hnýdom ſaſwoni.“ „Haj, tón lóšy ſchtryk“ — poſræzowasche macž ſ mjerazym hložom — je ju roſtorhal; jedyn njedhyrjal nicžo nowe wjazy na džecži waziež. Pſched thdženjom njemějach khwile, starý pjeſl ſaplatač, lědý ma nowy hacž do pónđele wjecžora woblečený, dha ſu tež hižo ſohče pſchedrjene.“ „O!“ ſnapſhczicži Žan, „to je ſchfoda, na fotružlicžbene njeje; hlej, Bjarnato, ſa to dyrbji macž dwaj dnjej na dželo hiž.“ — Herta drje ſroſemi, ſchto chyzsche bratr ſ tym prajicž, mjeraz: Hdž by druhdy džen domach wostała, džecžom draſtu platala a te ſama k ródnosczi pohanjala, by ſo lepje ſtało, někotry ſlěborny ſalutowala a tež ſwiatu njedželu ſwječicž mohlaſ.

(Poſræzowanje.)

Pucžowanje po Božim piſmje

abo

ſajle myſle nadeňzech, Bože ſklowo cžitajo.

Podawa ſwěrny cžitar „Pomhaj Bóh-a“.

1. knihi Mojsaſzowe, 49. ſtaw.

(Poſræzowanje.)

15. A won widžesche ſwój wotpočink, ſo je dobrý, a kraj, ſo je wježoły, a tak dha ſo próžy wſda, ſo by ſo politiſzy wuſnamjenil. Teho dla pak je ſo tež pschi ſwojej ſpokojnoſči a lénjoſči ſwojeje ſamostatnoſče a ſwobody wſdal, a je ſebi měr a poſoju tež ſa tajku placíſnu ſupil, ſo je naſhiliſ ſwoje ramjo k noschenju, ſo je ſ danſki wotročk ſwoje ſiwe dny.

Wón je lěni Pěta, na fotrymž móžech drjewo ſaſacž, hdvž jenož měr wobkhowa, praji Luther.

16. A Iſaſchar widžesche wotpočink, ſo je dobrý, a kraj, ſo je wježoły, a teho dla ſo ſminy, ſo by ſo prózowal wo politiſku naſladnoſč. Tola lěni a njeprózowawſhi ſo, je ſo tež wſdal wſcheje ſwobody a ſamostatnoſče, ſo je naſhiliſ ſwoje ramjo k noschenju, ſo budže danſki wotročk ſwoje ſiwe dny.

Luther praji: Iſaſchar je lěni Pěta, na fotrymž mohl drjewo ſaſacž, jenož ſo by měr wobkhowa.

Njeſhu tute krótke ſklowa wo Sebulonu jako daloki, ſ niežim njeſahacženy wuſlad na morjo, a Iſaſcharowe waschnje jako njeſwólne ſkocžo na robotu?

Sſlowa wo Rubenu, Simeonu a Leviju ſrěčzane, ſu trojota pschihadžazeho njepožohnowanja, wo Žudže, Sebulonu a Iſaſcharu pak trojota pschihadžazeho žohnowanja.

17. Dan, byli tež byl džowžny, mjeraz: Bilyny ſyn, budže tola po ſwojim mjenje ſud ſudžicž, jako druhá ſchlachta w Iſraelu, a hdžej jemu pschi małosći ſylnoſči njedožaha, ſo by ſo njepſhczelow wobral, tam mozuje ſo ležnoſče.

18. Dan budže teho dla had na pucžu a ſmij na ſchježz, a budže ſe ſwojich ſhowankow njejabz ſonja do pſath ſkuſacž, ſo by jěſník na nim ſnak padyl.

Tute ſnamjo Danoweho ſplaha, ſo ſ ſakazej a ležnje wotměrjenej ležnoſče doruna, ſchtož ſlabuſkjej na možy pobrachuje, ſpóſnajecž hižo w powjeſci wo wojniſkim cžahu do Laiža, fotryž nam kn. ſud. na 18. ſtawje ſdžela, roſjažni ſo nam pak wo wjele bóle w Simsonu, fotryž njepſhczelow ſ hadowej ležnoſče pschewinje. Š nim je ſo prěnja poſoju wěſhčenja ſtała (kn. ſud. 13—16). Zyrkwi wózjojo pak ſu měnili, ſo ſo tole wěſhčenje na Žudascha Iſchariotha ſaméri, fotryž je wuſhow ſ Danoweho ſplaha, a na antikhrýſta, fotryž měl tež ſ tuteho ſplaha wuſt. Tola we woběm ſtej ſmylijo.

19. O knježe, ja woſčakuju twoje ſbože.

Moji potomuiž maju ſo hotowacž na hórkę, doſho traſaze wójny ſe ſwojimi njepſhczelemi. Stuthch wójnow wuñdu ſtajnje a pschezo ſažo ſ dobycžerjemi, runježli tež na khwilu podleža.

Tola ani na Gideonowe, syna Joachimoweho, wumozjenje nje-
hlada moja duscha, pschetoż wone je częzne, ani na Simsonowe,
syna Manoahowe, wumozjenje njesaměri ſo moje žedzenje, pschetoż
wone ſo borsy minje; ale na wumozjenje, kotrež ſy ſwojemu
ludej ſlubil, ſo ſo psches twoje węczne ſłowo stanje. Na twoje
wumozjenje, Jezus, na Miešiaſzowe wumozjenje saměri ſo moje
ſhadowanje a žedzenje, pschetoż wone stanje ſo na węcznje.

Tak wuložuje židowski wuložowar naſchu ſchtuczku.

(Poſtraczowanje.)

Stawisny rekruty ſ lěta 1813.

(Po franzowſkim piſa — ē—.)

(Poſtraczowanje.)

„Nó, moji knieža“, wón dale džesche, piſmo ſ listoweje ſapky
wuczahnyschi, hlyſcze!“

Sapocza piſmo čitacž. Piſasche ſo w nim, ſo ſzym wjeto-
wał, do wky Saban ſ Pinazlom na pschemoh bězecž a předy ſo
wróciecž hacž wón, a ſo ſzym tutu wjetu dobył.

Bohužel běſche to wérno! Tuitón ſlepzowski njedocžink Pinazle
rekaſche mi pschebz hromlak a ſo nad tym roshněwajo běch ſ nimi
wjetował. To wſchitzn wjedzachu a teho dla njemózach hacz.

Tako tam zyle poſluſcheny a poraženy ſtejach, prajesche přen
ſekar ſe mni:

„S tym je tuto prashchenje roſhudzene. Hodzi ſo ſa ſlužbu!“
Zyle ſadwelowajo ſo woblekach.

Sawola ſo něchtó druhi. Njekedžbowach na niežo wjazh...
něchtó pomhaſche mi do rukawow.

Nadobo namakach ſo na ſchodze a jako ſo mje Khatržinka
woprascha, žalostnje ſastonach. Bych ſo ſe ſchoda ſunyl, njeby
mje četa Marhata džeržala. Wustupichmy ſ malymi durjemi a
džechmy psches male torhoschež. Płakach kaž džecžo. Khatr-
žinka tež.

Četa pak rejesche:

„Luci paduſchi a mordarjo!... Paſtoſnizh czi... Nětko
woſmu tež hromych a hubjenych! Trjebaju wſchitko! Njech tola
tež naſ woſmu!“

Ludžo ſo wokoło naſ ſhromadžichu a rěſnik Sepel, fiž tam
ſtwoje injažo pschedawasche, prajesche:

„Božedla, maczi, ſměrujče ſo, czi ſamoža waj do jaſtwa
tyknycž.“

„Njech mje tyknu, njech mje morja“, ſawola wona, „ja praju,
ſo ſu mužojo bojaſni, hdyz ſebi to ſukic̄, dadža!“

Měſchčanski polizista ſo pschiblizi, duž džechmy dale. Ludžo
ſa nami ſ woknami hladachu prajz: „Sažo jedyn, kotrež dyrb
do wójny!“

Četa goulden wjedzefche, ſo chyſchtej četa a Khatržinka
na tutym dnju do města pschińcž; teho dla běſche ſebi w hosczenzu
„k ſlotemu jehnječu“ huſazu pječeñ ſkaſal a tež dwě bleſchi do-
breho wina. Běſche pschewděczeny, ſo mje puſchęza. Kaſ ſo
teho dla džiwaſche, hdyz nětko wſchitzn płakajo pola njeho ſa-
ſtupichmy.

„Schto to rěka?“ džesche wón, ſtwoju židžanu čapku na boč
ſunuwschi ſ wudžerathmaj wočomaj na naſ poſladajo.

Njemózach jemu wotmolwiež; cziſnych ſo na ſtólz a ſapoczach
płakacž. Khatržinka ſo ſe mni ſydný, poſoži ruku wokoło mojeje
ſchije a płakacše pschemoh mje.

Četa pak prajesche:

„Luci paduſchi ſu jeho wſali!“

„To tola móžno njeje“, ſawola Gouldenez nan.

„Haj, to je najhubjeňſche, ſchtož ſym hdz naſhonila“, džesche
četa. Tak poſaže ſo njehmanitoſez tutych ludži w najjaſniſchim
ſwětle.“

A bóle a bóle wona ſwarzefche a ſantorſefche.

„Po tajkim njecha žana revoluzija wjazh wudhriež? Luci
paſtoſnizh budža pscheso nad nami kniežicž!“

„S waſa, ſ waſa, četa, ſměrujče ſo“, džesche četa Goulden.

„Bože dla, njevoſlojče taſle. Josefo, powjedaj nam wſchitko po-
małku a nadrobnje. ſsu ſo molili... to njeje hinak móžno,
... Njeje dha měſchčanosta abo njeje wojerſki ſekar niežo prajz?“

Žałoszežo roſpowjedach, kaſ běſche podprefekt liſt čital. Četa
Marhata, fiž hiſcze nicžo wo tym njewiedžeshe, poſběhny ſwojey
piſaczi, woſajz:

„O tajſile njedocžink! Bóh daj, ſo by hiſcze junkróz
k nam pschischoł...! Nop jemu ſe ſekeru roſražu“

Četa Goulden hnydom ſawola:

„Schto?! Ty njejzy hnydom prají, ſo je to ſa? To je
po tajſim wérno?“

A jako njeprajz ani ſlowežka hlowu poſchach, wón ružy
ſtikujo pschisponni:

„O tuta młodžina, tuta młodžina... na niežo njemýbli...
Kaſka hlypoſcž, kaſka hlypoſcž!“

S tajſimi rěčemi hodyſe po iſtwje. Potom ſo ſydný,
ſo by ſwojey naroczi wutrel a četa Marhata prajesche:

„Haj, ale najebarz teho wſchego jeho doſtacz njeméđza...
Tich ſaſakkosež jim niežo njepomha, hižo dženža wježor budže
Josef w horach, na puczu do wukraja.“

(Poſtraczowanje.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Prěni pokutny dzeń, 11. měrza, ſo w Sakſkej kaž kóžde
lěto kollektu ſa ſnitskowne miſionſtwo hromadžuje. Lecžaze ſopjeno
ſnitskowneho miſionſwa, kotrež nam wažnu kollektu ſa wažny
ſtuk ſchecžianske ſuboſcze na wutrobu kladže, tež w ſerbſkej
rěči ſo wuda a w bližſhim čazhu ſo lubym ſſerbam roſdželi.
Lecžaze ſopjeno, w čoplych ſlowach ſpižane, wěſcze tež wutroby
naſchich ſſerbow ſahori, ſo w ſmilnej luboſczi bohath dar ſa
ſnitskowne miſionſtwo wopruje. Kollektu ſo wot nětka na wo-
frězne hetmanſtwo w Budyschinje poſcezele, kotrež ju hromadže
hlyownemu towarſtu ſnitskowneho miſionſwa pschepoda.

— Lětža ſměje ſo wulk ſhězorski manöver. Na nim budže
ſo wobdželicž 4. a 11. wojerſki korps pschecživo ſakſtimaj wojer-
ſtimaj korpsomaj 12 a 19.

— W lětſchim ſympfim poſlēcze ſtuduje na Lipſčanskej uni-
verſicie 163 ratarjow. S nich je ſe Sakſkeje 39, ſ Bruskeje 57.
Smězelaze je, ſo ſo ratarjo pscheso wabjeni čuju, tež psches
ſtudowanje ſo na ſwoje powołanie doſkladnje pschihotowacž.

— Licžba na evangelske duchownſtwo ſtudowazych lěto a dale
wotebjera. W lětnym poſlēcze 1888 běſche na 9 pruſſich univer-
ſitach 2190 pruſſich na evangelske duchownſtwo ſtudowazych. W lězje
1892 běſche jich hiſcze 1803, 1894: 1500, w lězju 1898: 1356,
w lězju 1899: 1218, w lězju 1900: 1131 a w lězju 1901 jenož
hiſcze 1079. Sa poſlednje 14 lět je ſo po tajſim licžba na
evangelske duchownſtwo ſtudowazych wo wjazh hacž poſoju
ponižila.

— (Žałostne ſakitanje.) Psched pschihaznym ſudom w Fran-
zowſkej bu psched krótkim młodženz wot 18 lět k ſmijerczi ſa-
dženym, dokelž běſche žonu ſkonzowal, ſo by jej 2 frankaj rubil. Wo-
pomijecža hodyna je ſ wuſhudženja rěč ſakitarja Apperta. Wón
praji: „Mój nadawč je lohki. Wobſkoržen ſo wſchego wiſnaje,
jeho ſakitar je mi njemóžne. Pschi tym wſchém chzu nětore ſlowa
pschiftajicž. Ta psched ſobu wižu ſnamjo ſchijzowaneho ſbóžnika.
Tu w naſchej ſali wono ſteji, hdzež wj winowatych ſakudžujecž.
Alle czeho dla njeje wo nim niežo hlyſcze w ſchulach, do ſo-
trých džecži ſczeleczje? Czeho dla ſo ſy ſy ſakitanje ſtudowazych
kročez tudž psched woczi ſtaja, hdzež ſo wot ſakonja trjecheny čuju?
Hdy bych u jeho tehdom na teho ſchijzowanego poſaſali, hdz wón
hiſcze na ſchulſkej lawzy ſydaſche, wj jeho nětlo njehyſcze na-
deschli na lawzy haniby. Wj to ſeje, moji knieža, kotrež ja
wobſkoržuju, kiž ſo wj ſe ſdželanoscžu hordžicž a pschi tym ſeje
kurowy, wj, kiž wj do luda njeweru a žadoſciwoſcž roſchěriče
a ſo džiwaſche, ſo lud wam wotmolwi ſe ſkóježu a ſaſakkosežu.
Saſhudže wobſkorženeho, wj macze k temu prawo. Alle ja waſ
wobſkoržu, to je moja pschiblufiſhnoſcž!“ Tak bu ſakitanje ſdobneho
rěčnika žałostne ſakudženje franzowſkeho luda. Kaſ pak je
w naſchim ludu? Sdželanoscž, roſjaſnenje, poſtraczowanje ſu
poſchitkowne heſlo, ale wjſche evangeliſa w ſchrystuſu jako Božej
možy, kiž ſbóžnych čini wſchitkach, kiž na to wérja, ſo jich wjele
poſběhnie. Alle ſtare ſlowo płaci: Schtož čłowjek ſyje, to budže
wón tež žnječž.